

عبد اللطيف ڀٽائي جي شاعرن جو طريقو
ادب - تعين

Instructions:

- Use Only Black or Blue Color
- Start New Question from the end of Earlier Answer.
- Extra Attempted Questions, Wrong Stapled Paper, Paper without Candidates Details, or any Comment/Objective Invigilator wouldn't be entertained for checking

↓ Start From Here

سوال نمبر ۲

۱- تعارف

سالم عبداللطيف ڀٽائي سنڌي ادب ۾ ڪرنڻي جي حيثيت رکين ٿا. سنڌن شاعري کان سواءِ سنڌي ادب هڪ بيان حيان آڻڻ بيان ۾ سالم همام جي شاعري هڪ جامع آهي. سالم عبداللطيف ۱۸ نومبر جي جنم ورتو. سنڌن ابرو ائي رحيم سنڌن ڌاري سالم عبدالڪريم بلڙي واري ڪئي ۽ شاعري ڏانهن شوق ۽ رجحان به اڻٽان ئي نصيب ٿيو. سالم همام جي شاعري هونئن ته رنگين ۽ مر پهلو ڪي ادب ڪيو آهي پر سنڌن شاعري ۾ انساني ۽ امن جي پيغام کي هٿين بيان ڪيو ٿو.

۳۔ شاہ عبداللطیف ڀٽائي جي شاعر
يه انسانيت ۽ امن جو درس ۽

۱۔ اڳ اڳرائي دوران هر ڇا تڦين

هو ڪيئي ٽون مه سج وڌان واري
اڳ اڳرائي جو ڪري فقط سو ڪاڻي
ڀانڌ يه پاڻي وڻو ڪيئي وارو ڪين ڪيا

شاہ صاحب خرماني ٿاڻه
هر انسان کي هر جو مظهر ڪرڻ گهرجي
يا ڪاڻ ته جهڙو ۽ اڳرائي ان ڀڃيماني ڪي
منه ٿي ڪو مڃا انسان ساري
ڄمار ڏاه ساندِي ڙي ٿو

ب۔ عاجزي ۽ انڪساري جو درس

عاجزي ۽ انڪساري هڪ خرد
يه انسانيتا جو درد اڀاري ٿي
عاجر مالھون هميشه امن کي ترجيح
ڏين پسند ڪري ٿو. هڪ عاجر
مالھون لاري شاہ صاحب جو هي شعر
اوندهم ۾ هڪ لالڻو ڄيان آهي
اها لالڻن ان خرد لاري ڪاميابي جو
ڄاڻن آهي.

نہی کہی ہمار تون ڈہر آولا تون
شہین ساجیا تون ہا ایہن انہی واری تی

کفن اناہی
و ساریو

پا۔ امن لاء مسلسل کوشش جو پیغام

بددیاری
خیر

ہا نفسا نفسی ہا دنیا
ہم امن ہا گولا ہد شکل ۽ پارا
کی بیہندرت عمل اکھی۔ پرنہن حاملات
لائی شاہر ہا سب فرمائی تاد۔

ملیا تہ ملندیاس
نہ تہ گھوڑی جان متن تان

پا۔ انسانیت ۽ امن لاء کوشش نہ کروں وارن لاء شاہر ہا سب ہا پیزار ہا

شاہر ہا سب فرمائن ذات ہد
فرد ہا زندگی ہا ہر ہا مقصد اہو
نہ ہجی تہ پنہنجی زندگی کی بہتر کین
کری گھوڑی تو ہر ان فرد کی زندگی
منہجہ معاشری ہا بہتر ہا لاء نہ
میتن کری گھوڑی جن۔ شاہر ہا سب
فرمائن تاد۔

سچی ۽ سائيه ڪنهن اٿاسي ٿو
 هيٺا ٽئين هود جن لوڪ واريون.

ٽا۔ درد ۽ تڪليف کي بردباري
 سان منهن ڏيڻ جو تاعيد

مهاڻي منجهه انسان هه
 ٻيئي سان لاڳا پيل آهي. ان مهاڻي ۾
 درد ۽ ڏک به رسي ٿا. پر ان جو
 مقهر اهو نه آهي ته انا درد ۾
 فرق انتقام جي رستي تي رسي
 انسان ذات کي تڪليف رسائي.
 تمام مناسب وڌيڪ
 حرمانن ٿا ته ڏک ۽ درد کي هه
 ٻيئي سان وندڻ سان گهٽائي
 اچي ٿا. پاڻ هه شعر ۾
 لکن ٿا.

اچو ڙهي سورن واريون،
 ڪريون سورن پيار،
 ڪنهن ٿورا، ڪنهن گهٽ
 زاهي جا سورن کان ڌار
 موٽي ڏنا جي ٿا اٿار
 مون جهولي کولي جهليا.

ٲا - امنن جي طاملات ۽ مسلسل
مدد جهڙو لاءِ نصيحت

ڪيڀي ڪاڀو ٿي نائڪن جيان نيھن ٿي
جهڙو آيا ٿي، تهڙو ويا سوڻو،
انھن جي چوڻي پوري ٿيندي پڌري.

شام صاب خرمائين ٿا
انسانيتا جي خدمت ۾ امن لاءِ
انسانن کي ماڻوسيا ۽ ناڪاميا کي
منھن ڏيڻو پوي ٿو. پر انھن به
معلوم ٿئي ٿو ته هو فرد هڪ لاءِ
مدد جهڙو پيڙهجي وڻو. شام
سائين هوجا ائين نه اڪهي. انھن
امن پسندن جي اوج ۽ ترقي ۽
دنياوي منزلت جي خبر ٿي
جي روز پوندي جڏهن انھن
سائين ان اجر جو اڃو ڏيندو.

ٲا الله سائين ۾ اميد رکڻ
۽ امن قائم ڪرڻ جي
مسلسل ڪوشش ڪرڻ

امن قائم رکڻ لاءِ
هڪ انسان کي ڪوشش ڪرڻ

دوران اللہ سائین ہ امیر رکٹی
 گھر جی تہ اللہ سائین ان کوشتی
 ہ کامیا بی زہیب کندو
 ان کوشتی ہ ہر مہج ہرو ہر کھی
 ان کوشتی ہ کھم مائون کامیار
 بہ شین ناپر امیر رکٹی تہ اللہ
 سائین کامیا بی عطا کندو

صہرتی تیا پکین کولا پک،
 کن مائریا ماڈی سوٹی کن میرتی تک
 لدا رهن تک جن امیر تہ لاتی اللہ بان

شا۔ ساری عالم لای دعا تہ
 انسانیت قائم ہ دائر رھی

سائیم سوائین کوین دنی سندا سکار
 دوست ملا ردار عالم سب آبار کوین

شا ہ ہا صب ینمینی شاعر کا ہ
 انسانیت ہ امن جا قائم
 رکٹی لای اللہ کان با جہ گھری اکھی
 ہ اھا دعا فرمائی اکھی تہ
 اللہ سائین سندا ہ ساری عالم رکھی
 آ بار رکھی

پہا ٹہی

شاہ عبداللطیف رح گیا
شاہری ہر انسان لای مشعل راہ اکھی
تہ ہر امن گیا ہاملا تالای
جدو جھو کریا۔ شاہ سائین ہر
فرد کی انسانیت جو درد رسی
جا تلقین ہیں مٹی اکھی۔ امن ی
انسانیتا گیا خدمتاً ہن شاہری
کیا ہن ی سکون وارو بنا ہیندو

سوال نمبر ۷

۱۔ تعارف

حکمہ ماہوں تاریخ تین تا،
 ہذا گھمیل دلتی جا سینیا جا،
 اہڑی گھریا چین تین تا،
 طاہر کھن تیا جاگا تیا
 جا ہر کھن تیا بدلا تیا۔

شیخ ایاز جو شعر
 شاعر استاد بخاری مہڑی شمسین
 لاء اکھیا مہکی قوم ۽ لوک جو
 درد رکھتا تا ان قوم جی حالات
 گیا تبدیل کروا لاء بدو ہر کن تا
 استاد بخاری افغن جو دھن
 مان اکھیا جن سنڈ جی حقن لاء
 ینمہنی شاعری ۾ آواز اٹاریو
 بخاری جی شاعری ۾ ہو اٹ
 کٹینڈر درد جی موجودگی اکھیا جی
 ان کی صرف سنڈ ۽ سنڈ واسین مان
 اکھیا استاد بخاری ینمہنی شاعری ۾
 اہو پیغام رکھو اکھیا تہ سنڈ ۽
 سنڈ واسین جی دوستا عبادت
 بیان اکھیا

استاد بخاری جی ستا کریا
ہم قومہا شعر ما عنہر۔

الف۔ سند واسین لاء درد
پان کی انهن بیان سمجھن

مان کینن سیج سمهان،
منهنیا مارو نثر پان پتا سمهان،

استاد بخاری سائیں
ہو ہیا شعر قوم لاء شعور رگڑ
ہو ثبوتاً مہیا کریا تو ہن
شعر ہم استاد بخاری بیان کیا
انہن ماڑو نثرن بیان سمجھیا تو
سکھا جھڑیا، قری، تہیا ۽ تڑیا
ہم بیایار و مددگار درد دھنا نا،
امو درد استاد بخاری کی رانا جو
سکھوں سان آلام سرتا نثر تڑیا

ب۔ قوم جی درد کی پینمنیج
درد سمجھن ۽ قومہا شعور
جی علامتا

استاد بخاری بیان
کی سند واسین کان مدا نثر سمجھیا

-5-

جیو تر برابر بہ درد ہک سنو
 معسوسا کری تو، استاد بخاری ان
 درد کی پنہنی شاعری ہر جگہ ڈی
 ان درد کی معقولہ رلی تو بیجا
 مسلسل درد ہر لای تیل وارو کم
 کری تھی۔

ماں کینوں لوہ چکان،
 منہتی ماروئے آ فالی پیت معنی

پا قوم لای شعور بیداری
 نہ کرو ضمیر تیا بوجہ و وزن
 سمجھو

دینا دیہ میار او یار
 قومین ہر کند کھڑو کٹیو
 حوتن ہر قید یادی تالیو
 حیر پڑی عوکار تو یار
 قومین ہر کند کھڑو کٹیو

استاد بخاری لای قوم
 جی بہتری ان ہر شعور جی عقلا
 ہر فرس جیان اکھا، ان مقصر کان
 ہر کا تھی کی ہو ضمیر تیا وزن

ڏاڻا مٿان هڪ استاد بخارا

سمجهي ٿو استاد بخاري فرمائين
ڳالهه آڻي هو قوم لاءِ آواز
نه اڻڻاريندو نه ٻيو ڪير ان ڪم
کي سرانجام ڏيندو؟ ان لاءِ هر
قلم ۽ قلم ۽ قلم کي وانگر ڪري
ادار ڪيو.

پا - قالم جي سنڌ سان بيچي جو ذڪر

تنهنجي سڙ ٿي سمجهن ڪاڄ ڏنڊ
ڪاٺن ڪاٺن ڪاٺن جهوڙا مڪار ٿين
منهنجا مارو ٿو ڏاڻا خالي پيڻ سمجهن

استاد بخاري هن معاشري
۾ ڪيترائي جي قلم ۽ انهن جي
سنڌ ڏانهن روپي کي من ريتا
قلم بند ڪيو اڪهي هي شعر ڪيترائي
جي عياشي ۽ قوم جي حالات کي
وار وانگر چيو ٿي ٿو اها ئي و بهه
اڪهي ته استاد بخاري پنهنجي شاعري
منجهه قوم ادار ڪرڻ جو پيغام
ڏين ٿا.

۵

ٲا قوم جي خدمت هڪ
لازول سرمايلر آهي. اسٽا بنجارو

ميڪو عام اجاريا مينڏو رهندو
ميڪو قوم سنواريا مينڏو رهندو
مونڪي تاريخ ڏيڻا اها پي آ
ميڪو سنڌ سنواريا، سر ٺڌو رهندو.

استاد بنجاريا جي شاعريا قوم
جي خدمت لاءِ آهي. قومي شعور کي
زندو رکڻ لاءِ آهي. استاد بنجاريا دنيا
ٿا ته اڪثر تاريخ ۾ ڏسجي ته قوم جي
خدمت ڪرڻ وارا ڪي تاريخ هميشه
زندو رهيو آهي.

ٲا هر منڏو قوم شعور کي
زندو رکڻ جو مثال

در در، در در، ناک اسانجي
ناک ناک ناک اسانجي
نيڪا بنجاريا قوم مياريا وسندڙين

استاد بنجاريا پنهنجي
شاعريا منهنجو اهو پيغام رکيو آهي
ته قومي شعور جي افڪر ڪرڻ

لاء هو هر هند ي هر كند كچ

ويندو. استاد بخاري ان شيء

كيا قلم بند كيو اهي نه هو ان كوشتن

كان اها وقتا تائين پوشتي نه هئندو

جيسيتائين قوم اجاگر نه شي.

شاء حق و نون لاء هر حد تائين وڃڻ جو درس

فيهن مرشد کان پني وٺيو اهي

بيجو سمجهو اوهان جو حق اهي

حق مرشد سان هو جيني وٺيو اهي

استاد بخاري پنهنجي

شاعري ۾ قوم کي اهو درس

ڏنو اهي نه ظلم کي برداشت نه

ڪرڻا پر حق جا حاصلات لاءِ

پاڻ پيوڙيا. حق وٺڻ لاءِ مظلوم

وارو روڻو هڪ مڃرم وارو

روڻو اهي. ان لاءِ هڪ جوڙي جيان

حق لاءِ وڙهي، انکي حاصل ڪرڻ

لاءِ هر حد اوراندي.

پد سڀي چمار سنڌ لاي جوڙ چور جو پيغام

پهين ٿا سنڌ ۽ سنڌ وائين جي تسليءَ جو
پيو پيو ٿي

ورايم آخري عمر آهي عبادت جي منور ٿا آهي

استاد بخاري جي شاعري

عزم جي شعور کي زنده رکي جي ڪوشش
سان تمنا آهي. استاد بخاري ان دوجا
مڪتبه رکي آهي نه آهي عمر جي آخري
صفا ۾ نه سنڌ جي حقن لاءِ آواز
اٿاريو آهي ۽ عزم جي شعور کي
زند رکي لاءِ ڪوشش ڪئي آهي.

۳- پيا ٿي

استاد بخاري جو

گائڻو انهن شاعرن ۾ آهي مڪتبه
سنڌ ۽ سنڌ وائين سان بيحد مڪتبه
رکي ٿا. ان مڪتبه کي شاعري ۾ بيان
ڪن ٿا ۽ عزم جي شعور کي زنده
رکي جي ڪوشش ڪري گهري
تائين هن ٿا.

سوال نمبر (5)

۱۔ تجارۃاً

هر ادب هر سفر له
کړي اوج ټي رسنډو
اکهي. انام مسلسل
مدیریتای توان لا ترا پینان
انام وسهتای گهرای پریندو
اکهي.

داکتر بی بخش لاج

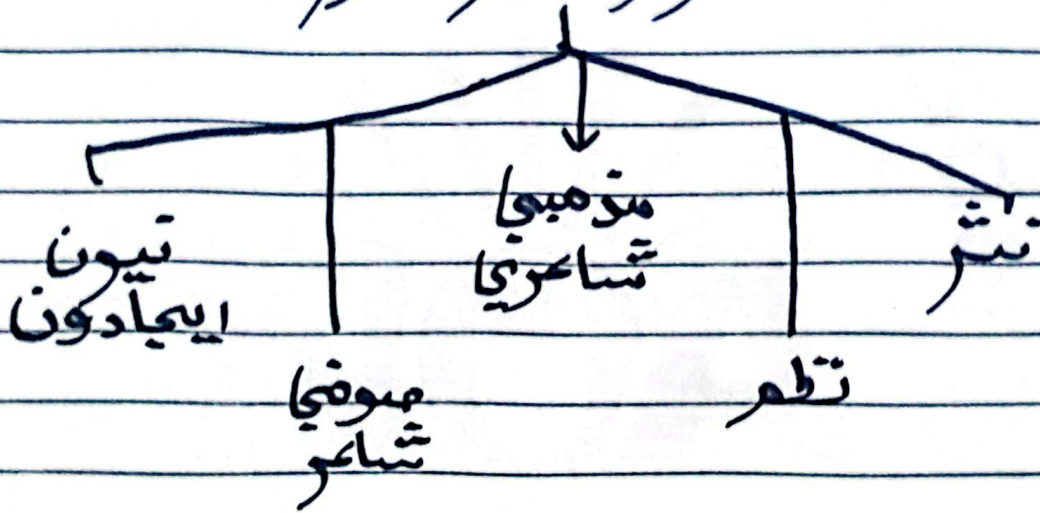
سنڌي ادب جي شروعات ان
وقت ٿي ٺهڻ هن ماٿر پومها ٿي
پهرين سنڌ واسي ٿي قدم رکيو. سنڌ
بي ادب تاريخ جو شمل سرسرا جي
دور کي سمجهو وڃي ٿو. پر ڪجهه
لڳ ڀڳ ڇهين ڏهاڪي ڪر عبدالڪبار سمن
سنڌي ادب کي عرفاً دور کان شروع
ڪي ٿا.

ڪلهوڙا جو دور سنڌي ادب
جو سونهرو دور آهي. ان دور ۾
شاه عبدالڪريم جي شاعري سنڌي
ادب ۽ شاعري کي لازوال سرمايو بڻي
آهي. انکان پوءِ ڪلهوڙن جي دور ۾

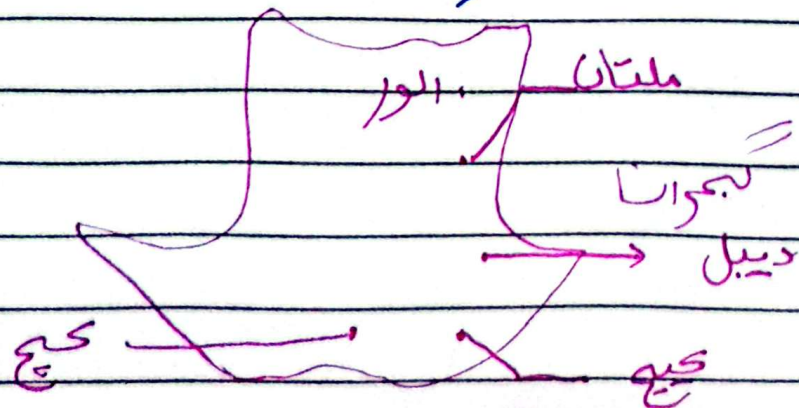
مولود، مناجرتا، مہجرتا وغیرا نہ
 ایجاد کیا۔ سندھی ادب جی دھن
 سو پھر جی دور جی تاریخ ہستا بیان
 کجیا تھا۔

۲۔ کلہوڑن جی دور ۾ سندھی ادب
 جی اور شری ترقی

کلہوڑن جو دور

الف - کلہوڑن جی دور ۾ سندھی
 ادب جی پکیر

ڪلهوڙن جي دور ۾ سنڌي
"نثر" جا اهم ڪارڻ ۽ اثر

الف. لکي ادب

عرب
داستان

زرميه
گنج

زرميه
گاه

ڪلهوڙن جي دور

رومانوي
داستان

مٿي لکي ادب ۾

اثر مائٽي هن دور ۾

سومرن ۽ گجرن جي جنگين جا احوال

مغلن جا قصا، عرب داستان وغيره

لکي ادب جو حصو رهيا.

رومانوي داستان

۽ شاعري هن دور ۾ لکي ادب ۾ اوج

ڏسو

ب. سنڌي درسگاهون

ارغون، ترخان ۽ مغل فارسي

جي اثر هيٺ رهيا پر ڪلهوڙن جي

8

دور ۾ نئو علم جو مرڪز هيو.
 سنڌي درسگاهن ۾ مذهبي جي تعليم
 سنڌي ۾ ڏني ويندي هئي.

پا - مذهبي ادب

هن دور ۾
 مذهبي ادب سنڌي ۾ لکي ٿو.
 ان ڏس ۾ مولوي محمد هاشم ٺٽوي
 هر وڏي شخصيت آهن. سندن ڪتاب
 قوت الھآ تقين، بيان العارفين سنڌي ادب
 ۾ نوآڙو آهي هن ادب کي وسعت ڏني.

پا سنڌي مورثيات جي اهميت جو ملڻ

مقدمه ابوالحسن ٺٽوي
 هن دور ۾ "الف اشباح" واري
 سنڌي مورثيات مقدمه صاحب جي سنڌي
 عربي جي طرز تي هئي هنن ۾
 ڪجهه نقطه وادارو ڪري سنڌي
 مورثيات اها سنڌي مورثيات موجوده
 مورثيات کان مختلف آهي

شاعری جی روٹر

۱۔ مزہبیا شاعری

هن دور ۾ مذهبي شاعری
 ۾ ڪي ڪي ٿي رهن ٿا. ان طرز جو هڪ شعر
 هي آهي

ڏوٿي پير پاڻي سان پرين ياد جهان
 ۾ سنئون تن جو پڙ هي ياد جهان

مخدوم فياض الدين

۲۔ شاه عبداللطيف ڀٽائي

شاه صاحب جو هن دور
 ۾ هڪ ڪلهوڙا دور ڪي منگور
 ۾ سنهرو ڀٽائي ٿو شاه صاحب
 جا شاعري سنڌي شاعري ڪي
 ٿيون صفتون ۽ ٿون مومنون
 بفتا. هڪ نمونو هيٺ بيان ڪي
 ٿو.

الف الله عليه اعليٰ عالم جو ڏل
 قائم آهي قدرت ۾ رازق رب رحيم

پ۔ شام عنایت رمنوی

"موصی عنایت یر شام عبداللطیف
 دہی طرزِ نثر شاعری کئی آکھی۔"

صاحب الدین راشدی

شام عنایت رمنوی اردن دور
 جی آخری کلمہ آ دور تھا شاعر آہن
 سندن شاعری کسوف جی رنگ سا
 تہا آکھی۔ جین نہ۔

گبروں جون گجریوں ارم اور یا ٹون
 پوٹا تیل سین، واسیلک ویڑا ہایا بون
 مشک مصیبت پارام لگین لائٹون

پا۔ معمر شام روضی ڈٹی

ہا موصی بزرگ بے گونا
 سان تعلق رکن تا۔ ہن جی شاعری مدهبی
 یر رومانوی آکھی۔

نہ لون کسر، نہ تو قبلو، زمین منجم سعور
 وسارین وجود، نہ ملین سا دریاء

نیون ایجادوں

الف - غزل

من دور میں غزل جا اھو
بہ ملن تا، صیحا فارس ی حربا ملان سندھ
ادب میں اھو

ب - مولود

اھا شاعری جا صفا صفت
م اللہ سائیں ی حضور ملا علیہ السلام جا حمد
شنا بیان کھی انکی مولود صفتی تو
ھو مولود جو نونو ھی اھو

منمنی سید لہندو سار، موتکی آ امیر اللہ
است کارن پرمل پاں پسندو، موتکی اھو
اللہ

پ - مناجات و معجزات

من صفا جا صفت
بہ کلموڑا دور میں موجود اھن، مناجات
اللہ سائیں کھی روٹی یاد کروا اھو
معدو ہاتھ لٹوئی معجزات تیا
کتاب دروہیا

پا کافیا

ہیں ہذا جو مودر نامہ
 عبداللطیف یتا لئی اکھن.

اکھن پیر کر یا، ویدی و ویدی
 سیریں جی گا لہڑیا، کنھن نہ سلجی
 لکائی لوی کان، مٹی گا لہڑیا نی
 مٹی میدار مہ سور نہ کنھن سان سلجی

افتتاح

کلہڑن جو دور انڈا مدید
 ترقی پسند اکھن نہ ہن دور یہ اُھیا
 ہفتون بنیاد ویدی چکیون ہیون جن
 بعد مہ انگریز دور یہ ترقی مائی
 ان دور سنڈی، اعری لئی لازوال موتی
 مہیا کیا اکھن مکیا سنڈی ادب
 مہ سرمایہ اکھن، تنھنکری کلہڑا
 دور لئی سنڈی ادب جو اہم دور
 سمجھی لکھی تو

سوال نمبر 7

1- آوارفا

ناول ده انگريز ادب

جيا هسقا آھيا. ان هسقا کيا انگريز دور

۾ سنڌي ادب جو هسڪو ڪري

سگھي ٿو. منوع جيا ناول کان

ناول گھڻن قسمن جا هجن ٿا.

ناول جي اهميت ان ٿانم ٿي آھيا

تہ ناول ده معاشرتي جو عڪس ۽

تاريخ جيا چس هجن ٿا. ناول

نه صرف تفريح پر معلومات لاءِ به

ٿرھن ٿا. ناول بابت امر جليل لکن ٿا:

ناول نه صرف تاريخ پر

معاشرتي جو به هڪ ساگر

آھيا جنهن جو ٿو هلي ماڻھون

معلومات به حاصل ڪري ٿو ۽

ان دور جو هسڪو ٿي تفريح

به حاصل ڪري ٿو.

امر جليل

۱۔ ناول جی تعریف

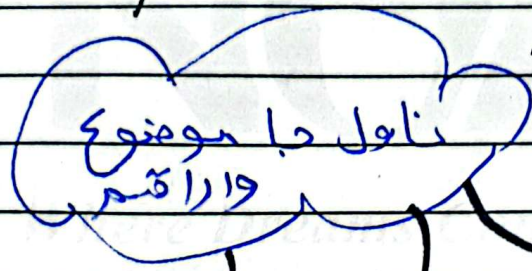
ناول سنڈیکا ادب جی اٹھا
 ہنق اٹھا ہنقن پر لکک
 معاشرہ جی جو عکس ان ریتا
 اجاگر کریا لگو تہ پڑھندڑ جو
 دیان موجود رہی"

عبدالکریم سنڈیک

۳۔ ناول جا موضوع وارا قسم

رومانوی ناول

تاریخی ناول

مابوسی
ناول

ساجر فبصیائی
ناول

مذہبی ناول

ع۔ ناول جا موضوع

الف۔ تاريخ

سنڌي ادب ۾

تاريخي ناول ملڻ ٿا سگهيا ماضيءَ جي واقعن کي قلمبند ڪري پڙهندڙن تائين پهچائڻ ٿا.

عثمان ڏيپلائي جو ناول 'ساتلهر' تاريخي ناول آهي جيڪو 'مغل دور' کي ڪتاب ۾ قيد ڪري ٿو.

ب۔ معاشرتي مسئلا

ڪجهه ناول معاشرتي ڄا مسئلن کي به واضح ڪن ٿا. اڄو مقصد عوام کي واقف ڪرڻ آهي انهن مهاڳن کي بيمارن جي جيڪي موجود دعوتديا ٽڪرڪارن او جهل آهن.

مهتابا ساجيو يا جو "قوابا، قشبو ۽ ڇوڪري معاشرتي ۾ اولاد جي فوسر هجڻ بيهو آڏاڏي جي ڪرڻ ٿي لکي ٿو.

پ۔ عورتوں سان ظلم

ناول بہ معاشرے

ساں تعلق رکندر عورتوں تیا ظلم بہ ناول
جو ہونوے آہن

زیستہ زمیندارن جا ڈارہن ڈس م
بھرتن ناول آہن۔

پ۔ رومانس کے مکیت

معاشرے کا ظلم

ی نا انہا غیورن آہن فرد بزار کے تنہ
مکسوسی کندو آہن۔ رومانسکی ناول
ان حدو بھد کان آزادی مہیا کندو آہن

ت۔ وطن پرستی

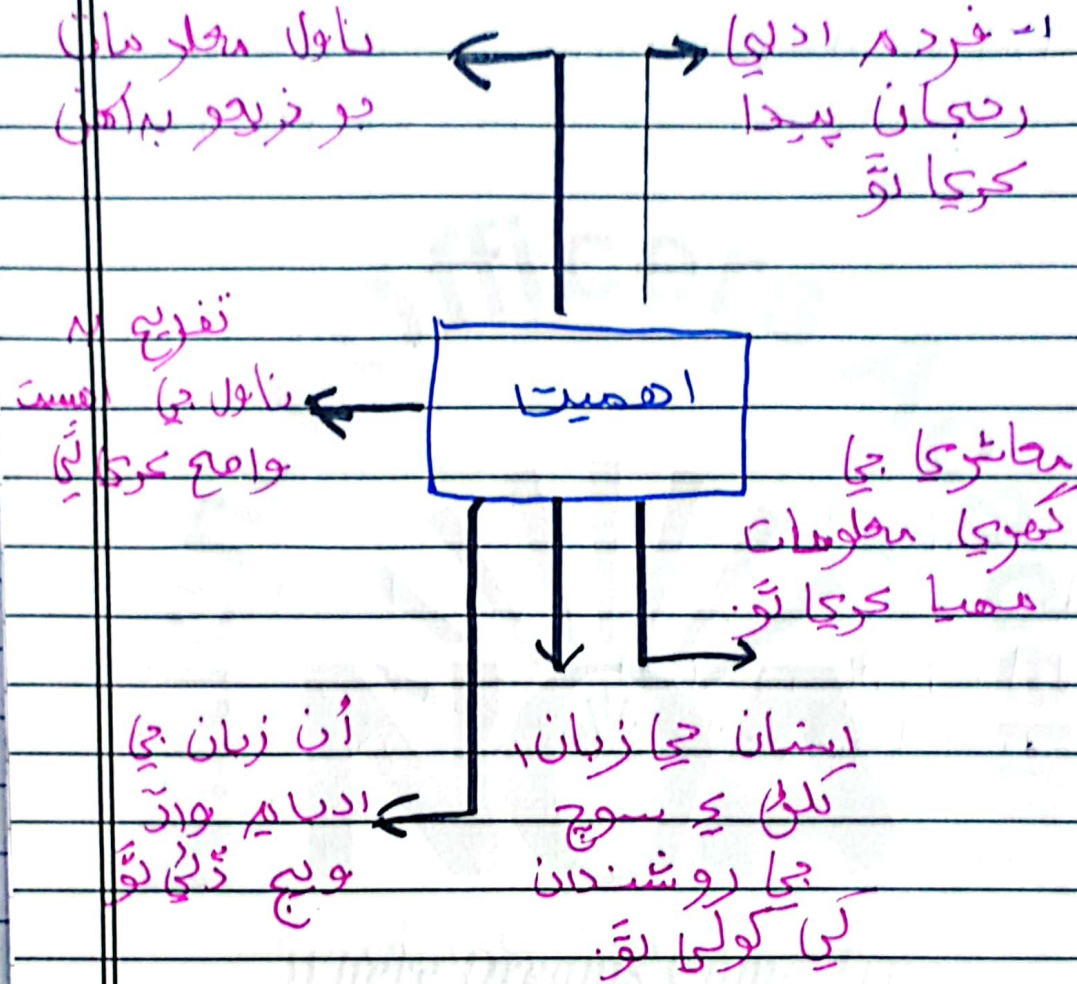
وطن پرستی ہوا

ناول عوارہ قوہی قدر لکے لکبا آہن
رہی ناول کھن جوہ بہ آزادی دا جڑجا
پن ایارن تا

مثالہ سندھوہی

گوسند مہالی جو ناول

ڪم - ناول جي اهميت

۴ پيدا ٿي

ناول سنڌي ادب ۾ واد ۽ وچ وسڻ سان گڏ تفريح ۽ معلومات ادب جو رعبان واد ڪرائڻ ۾ مددگار ثابت ٿيو آهي. ناول پرهڻ معاشري ۾ وڌائڻ گهري ڇاڪاڻ ته اهو ادبي لاڙا ۾ پيدا ڪري ٿو.